

Knihovna slaví výročí 100 i 120 let. S umělou inteligencí i superhrdinskými zabijáky

14.3.2024 - Jan Mikulička | Krajský úřad Libereckého kraje

Dvě důležitá výročí si v letošním roce připomíná Krajská vědecká knihovna v Liberci. Jsou jimi 120 let od založení veřejné Lidové české knihovny a 100 let od založení německé vědecké knihovny Bücherei der Deutschen. Pro své návštěvníky a příznivce proto chystá v průběhu roku rozličný program.

„Krajská vědecká knihovna se stala významným centrem setkávání lidí všech generací. Prošla za svou historii velkou proměnou, a to nejen z pohledu budov samotných, ale také z hlediska rozsahu a pestrosti nabídky, kterou pro své klienty má. Dnes už to není „jen“ prostor, kde se půjčují knihy, ale místo besed, přednášek, výstav, zájmových dílen a výuky a také společenských akcí. Moc děkuji všem ředitelkám, počínaje Věrou Vohlídalovou a konče současnou ředitelkou Danou Petrádovou, že dokázaly za svého působení vždy knihovnu posunout o notný kus dopředu,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Dějiny knihovnictví v Liberci byly významnou měrou ovlivněny složením obyvatelstva na Liberecku, kde většinu tvořili Němci a Češi zde byli menšinou. Proto zde primárně vznikaly knihovny německé a až později knihovny české.

První zmínka o existenci knihovny v Liberci pochází z 18. století, kdy v roce 1759 liberecký děkan P. Anton Kopsch zakládá nejstarší dochovanou libereckou knihovnu při kostelu Nalezení sv. Kříže na Malém náměstí. Knihovna sloužila především pro potřeby duchovních libereckého děkanství a široké veřejnosti nebyla přístupná, takže nelze hovořit o veřejné knihovně v pravém slova smyslu. V dalším období pak vznikaly knihovny spolkové i veřejné. Krajská vědecká knihovna v Liberci se hlásí k odkazu dvou knihoven, které položily její základ, a které v letošním roce slaví významná výročí svého vzniku.

První knihovnou je Lidová česká knihovna, u jejíhož zrodu stáli členové libereckého Sokola, kteří na 26. dubna 1904 svolali veřejnou schůzi, na níž přítomní odhlasovali a podepsali rezoluci, v níž vyzvali všechny české spolky v Liberci ke sloučení knihoven a vytvoření velké české veřejné knihovny s čítárnou. Během roku byla knihovna skutečně založena a jejím prvním sídlem se staly prostory v budově liberecké České besedy.

Druhou institucí, k jejímuž odkazu se liberecká knihovna hlásí, je německá vědecká knihovna Bücherei der Deutschen in der Tscheslowakischen Republik. Po 1. světové válce se Liberec stal centrem německého národního života v Československu. Na začátku 20. let 20. století německá reprezentace zvažovala přesunutí německých vysokých škol včetně univerzity z Prahy do Liberce. Základním předpokladem k přesunu bylo založení univerzitní knihovny v Liberci, což se začalo realizovat vznikem knihovního spolku Verein Bücherei der Deutschen 23. května 1923. Od přesunu vysokých škol bylo nakonec upuštěno, ale knihovna přesto vznikla jako ústřední knihovna Němců v Československu. Knihovna s názvem Bücherei der Deutschen in der Tschechoslowakischen Republik byla za účasti významných osobností německého kulturního, vědeckého a hospodářského života slavnostně otevřena 30. června 1924.

Osudy obou knihoven byly spletité a jsou důležitou součástí historie liberecké knihovny. Ta v současné době plní funkci krajské knihovny pro Liberecký kraj a městské knihovny pro Liberec.

„Na rok 2024 připravujeme bohatý doprovodný program, který se bude věnovat nejenom minulosti, ale zejména současnosti. Chceme ukázat význam knihovny, resp. knihoven pro současnou i budoucí společnost. Věříme, že si z nabídky vybere každý. Prostřednictvím celoročního narozeninového programu chceme poděkovat našim čtenářům, návštěvníkům a fanouškům za přízeň, které si velmi vážíme,“ vysvětlila Dana Petrádová, ředitelka knihovny.

S oslavami začíná knihovna už v březnu, kdy zve soutěživé týmy na obdobu hospodského kvízu s názvem Natři to knihovníkům!. V dubnu a květnu budou následovat literární programy jako je unikátní večer slampoetry s mezinárodní účastí, Literatour po zajímavých místech Liberce nebo beseda se známou českou spisovatelkou Alenou Mornštajnovou. S létem se společně rozloučíme poslední srpnový týden, kdy zveme (nejen) rodiny s dětmi na happening před knihovnou.

Oslavy vyvrcholí 25. října. Po celý den bude v knihovně připraveno mnoho zajímavého: programy zaměřené na umělou inteligenci, exkurze do depozitáře vzácných tisků, společné krájení a ochutnávání dortu, výstava o historii knihovny nebo registrace pro nové čtenáře zdarma. Den zakončí večerní koncert regionální kapely Super Hero Killers.

<https://www.kraj-lbc.cz/aktuality/knihovna-slavi-vyroci-100-i-120-let-s-umelou-inteligenci-i-superhrdinskymi-zabijaky-n1159273.htm>